

הַלְבוֹת יְבוּם וְחִלְצָה פֶּרֶק ד'

א. פִּיצֵד מִצֹּת חִלְצָה: הַיְבָמָה הוֹלֶכֶת אַחֵר יְבָמָה לְמָקוֹם שֶׁהוּא שָׁם, וּבָאָה לְדִינָן, וְהֵן קוֹרְאִין לוֹ, וְנוֹתְנִין לוֹ עֲצָה הַהוֹגֶנֶת לוֹ וְלָהּ. אִם עֲצָה טוֹבָה לִיבָם, יוֹעֲצִין אוֹתוֹ לִיבָם; וְאִם עֲצָה טוֹבָה לְחֹלֶץ כְּגוֹן שֶׁהִיָּתָה הִיא יִלְדָּה וְהוּא זָקֵן, אוֹ הִיא זָקֵנָה וְהוּא יֶלֶד יוֹעֲצִין אוֹתוֹ לְחֹלֶץ.

ב. וְצָרִיכִין הַדִּינָן לְקַבֵּעַ מָקוֹם שֶׁיֵּשְׁבוּ בוֹ, וְאַחֵר כֶּךָ תְּחַלֵּץ שָׁם בְּפָנֶיהֶם, שֶׁנֶּאֱמָר "וְעָלְתָה יְבָמָתוֹ הַשְּׂעָרָה . . ." (דְּבָרִים כה, ז). לֹא נוֹעֲדוּ וְלֹא קָבְעוּ מָקוֹם, אֲלָא נִקְרָא נִקְרָה וְנִקְרָאת הִיא וְהוּא לְפָנֶיהֶן, וְחִלְצוּ חִלְצָתָהּ כְּשֶׁרָה.

ג. וּמִלְמַדִּין אוֹתָהּ וְאֵת הַיְבָם לְקָרוֹת, עַד שֶׁיְהִיוּ רְגִילִין; וְתִהְיֶה יְכוּלָה לְקָרוֹת "לֹא אָבָה" (דְּבָרִים כה, ז) בְּנִשְׁימָה אַחַת, וְאַחֵר כֶּךָ תֵּאמָר "יְבָמִי" (שם) כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה מִשְׁמַע דְּבָרֶיהָ, אָבָה יְבָמִי. וּמֵאַחֵר שֶׁתִּהְיֶה רְגִילָה לְקָרוֹת, אָף עַל פִּי שֶׁלֹּא קָרָאת בְּנִשְׁימָה אַחַת, אֵין מְקַפִּידִין עַל זֶה; אָבָל אִם אֵינָה יְכוּלָה, מְרַגִּילִין אוֹתָהּ עַד שֶׁתִּדַּע.

ד. וְהַחֲלִיצָה בַּיּוֹם, וְלֹא בַּלַּיְלָה, וּבְפָנֶי שְׁלוֹשָׁה שְׂוִידְעִין לְהַקְרוֹת כְּשׁוֹרָה. וְאִם הִיא אַחֵד מִן הַשְּׁלוֹשָׁה גֵּר פָּסוּל, וְאֶפְלוּ הִיא אָבִיו גֵּר וְאִמּוֹ יִשְׂרָאֵלִית: עַד שֶׁיְהִיָּה אָבִיו וְאִמּוֹ מִיִּשְׂרָאֵל. וּמִצֻּתָּהּ בַּחֲמִשָּׁה, כְּדֵי לְפָרֶסֶם הַדָּבָר; וְאוֹתָן הַשָּׁנִים, אֶפְלוּ הֵיוּ עִמֵּי הָאָרֶץ.

ה. פִּיצֵד חוֹלְצִין: מְבִיאִין לוֹ מִנְעֵל שֶׁלְעוֹר שִׁישׁ לוֹ עָקֵב, וְאֵינוּ תַּפּוּר בְּשִׁטָּן; וְלוֹבְשׁוֹ בְּיָמִין, וְקוֹשֵׁר רְצוּעוֹתָיו עַל רִגְלוֹ; וְעוֹמֵד הוּא וְהִיא בְּבֵית דִּין, וּמְקַרִּין לַיְבָמָה בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ "מֵאֵן יְבָמִי . . ." (דְּבָרִים כה, ז), וְאַחֵר כֶּךָ מְקַרִּין לַיְבָם "לֹא חִפְצָתִי לְקַחְתָּהּ" (דְּבָרִים כה, ח); וְנוֹעֵץ רִגְלוֹ בָּאָרֶץ, וְהִיא יּוֹשֶׁבֶת וּפּוֹשֶׁטֶת יָדָהּ בְּבֵית דִּין, וּמִתְּרַת רְצוּעוֹת הַמִּנְעֵל מֵעַל רִגְלוֹ, וְחוֹלֶצֶת הַמִּנְעֵל וּמִשְׁלֶכֶת אוֹתוֹ לָאָרֶץ; וּמִשְׁשִׁי שְׂמִט רֹב הָעָקֵב, הַתְּרָה הַיְבָמָה לָזֶר.

ו. וְאַחֵר כֶּךָ עוֹמְדֵת וְיוֹרֶקֶת בָּאָרֶץ כְּנֶגֶד פָּנָיו, רַק הַנִּרְאָה לְדִינָן שֶׁמִּצֹּת חִלְצָה שֶׁיְהִיוּ שְׁנֵיהֶן עוֹמְדִין בְּשַׁעַת קְרִיאָה, וּבְשַׁעַת רְקִיקָה; וְצָרִיכִין הַדִּינָן לִרְאוֹת הָרֶק יוֹצֵא מִפִּיהָ. וְאַחֵר כֶּךָ מְקַרִּין לָהּ "כִּכָּה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ . . ." וְנִקְרָא שְׁמוֹ, בְּיִשְׂרָאֵל . . . " (דְּבָרִים כה, ט-ז). הַכֹּל בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, שֶׁנֶּאֱמָר "כִּכָּה" בְּלִשׁוֹן הַזֶּה; וְכֹל הַיּוֹשְׁבִין שָׁם עוֹנִין אַחֲרֶיהָ "חֲלוּץ הַנֶּעֱל" "חֲלוּץ הַנֶּעֱל" (דְּבָרִים כה, י), שְׁלוֹשָׁה פְּעָמִים.

ז. וְצָרִיךְ שֶׁתִּתְּכּוֹן הַיְבָמָה שֶׁתְּחַלֵּץ לוֹ, וְיִתְּכּוֹן הוּא שֶׁיִּחַלֵּץ לָהּ; וְיַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים אֵלּוּ, לְשִׁמּוֹן. וְהַסּוּמָה אֵינוּ חוֹלֵץ, שֶׁנֶּאֱמָר "וְיִרְקָה בְּפָנָיו" (דְּבָרִים כה, ט); וְאֵין זֶה רוֹאֶה הָרֶק.

ח. נִמְצָא סֵדֶר חִלְצָה כֶּךָ הוּא: קוֹרְאָה הִיא תְּחִלָּה "מֵאֵן יְבָמִי . . ." (דְּבָרִים כה, ז); וְאַחֵר כֶּךָ קוֹרָא הוּא "לֹא חִפְצָתִי . . ." (דְּבָרִים כה, ח); וְאַחֵר כֶּךָ תְּחַלֵּץ, וְאַחֵר כֶּךָ תִּרְק; וְאַחֵר כֶּךָ תִּקְרָא "כִּכָּה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ . . ." וְנִקְרָא שְׁמוֹ . . . " (דְּבָרִים כה, ט-י). וְאֵין הַסֵּדֶר מַעֲכָב, אֲלָא אִם לֹא קָרָאָה בְּתִחְלָה, לֹא הִיא וְלֹא הוּא, אוֹ שֶׁרְקָקָה וְאַחֵר כֶּךָ חֲלָצָה, אוֹ שֶׁקָּרָאָה וְאַחֵר כֶּךָ רְקָקָה חִלְצָתָהּ

כְּשֶׁרָהּ. וְלִמָּה לֹא תַחֲזֹר וְתִרְקַע עַל הַסֵּדֶר, שֶׁמָּא יֵאמְרוּ, רִקְקָה לְבַדָּה אֵינָה כָּלוּם, וְאֵינָה פּוֹסֶלֶת מִן הָאֲחִין.

מ. חֲלֻצָה בְּלִבָּד, וְלֹא קִרְאָה וְלֹא רִקְקָה חֲלִיצָתָה כְּשֶׁרָהּ; וְאִין צָרִיךְ לומר, שֶׁחֲלֻצָה וְקִרְאָה וְלֹא רִקְקָה, אוֹ שֶׁחֲלֻצָה וְרִקְקָה וְלֹא קִרְאָה שֶׁחֲלִיצָתָה כְּשֶׁרָהּ. בְּמָה דְּבָרִים אֲמֹרִים, בְּשֶׁהִיוּ יְכוּלִין לְדַבֵּר, שֶׁהָרִי הֵן רְאוּיִין לְקִרְוֹת. אָבֵל אֵלֶמֶת אוֹ אֶלֶם, אֵינֶן חוֹלְצִין; וְאִם חֲלָצוּ, חֲלִיצָתָן פְּסוּלָה: וְאֵינֶן כּוֹרֵשׁ אוֹ חֲרֻשֶׁת שֶׁחֲלָצוּ, שֶׁלֹּא עָשׂוּ כָּלוּם לְפִי שֶׁהֲחֵרֵשׁ וְהֲחֵרֻשֶׁת, אֵינֶן בְּנֵי דַעַת.

י. רִקְקָה בְּלִבָּד, אוֹ שֶׁרִקְקָה וְקִרְאָה וְלֹא חֲלֻצָה הָרִי זֶה כִּחֲלִיצָה פְּסוּלָה. קִרְאָה הִיא וְהוּא, וְלֹא חֲלֻצָה וְלֹא רִקְקָה לֹא עָשָׂה כָּלוּם: שֶׁנֶּאֱמַר "כִּכָּה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ" (דְּבָרִים כה, ט) הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהוּא הַחֲלִיצָה וְהַרְקִיקָה, הוּא שְׁמוּעִיל; אָבֵל הַקִּרְיָאָה אֵינָה מַעֲכָבֶת, וְאֵינָה מוֹעֵלֶת.

יא. חֲלֻצָה וְרִקְקָה וְקִרְאָתָה, וְהֵן יוֹשְׁבִין אוֹ מְטִין עַל צְדִיקָהּ, אוֹ שֶׁהִיא שְׂרוּךְ הַנֶּעַל קָשׁוּר עַל שׁוּקוֹ מִן הָאֲרֻכָּה וְלִמְטָה, אוֹ שֶׁחֲלֻצָה בְּפָנֶי שְׁלוֹשָׁה עָמִי הָאָרֶץ שְׂאִינֶן יוֹדְעִין לְהַקְרֹתָהּ, וְכֵן הַסּוּמָה שֶׁחֲלֻצָה חֲלִיצָתָה כְּשֶׁרָהּ.

יב. חֲלֻצָה בְּלִילָה, אוֹ שֶׁחֲלֻצָה בְּפָנֶי שְׁנַיִם, אוֹ בְּפָנֶי שְׁלוֹשָׁה וְנִמְצָא אֶחָד מֵהֶן קָרוֹב אוֹ פְּסוּל, אוֹ שֶׁהִיא הַמִּנְעֵל קָשׁוּר לְמַעֲלָה מִן הָאֲרֻכָּה, אוֹ שֶׁהִתִּיר הוּא וְשִׁמְטָה הִיא, אוֹ שֶׁהִתִּירָה הִיא וְשִׁמְטָה הוּא, אוֹ שֶׁנִּתְּכַנֵּן הוּא, אוֹ שֶׁנִּתְּכַנֵּן הוּא וְלֹא נִתְּכַנֵּן הוּא, אוֹ שֶׁנִּתְּכַנֵּן הוּא וְלֹא נִתְּכַנֵּן הוּא, וְכֵן קִטְנָה שֶׁחֲלֻצָה לְגָדוּל חֲלִיצָתָה פְּסוּלָה.

יג. וְכֵן אִם חֲלֻצָה בְּפָנֶי יָחִיד, וְאֶפְלוּ בֵּינוּ לְבִינָהּ, וּבְלִילָה הָרִי זֶה חֲלִיצָה פְּסוּלָה; אָבֵל חֲרֻשׁ שׁוּטָה וְקָטָן שֶׁחֲלָצוּ, וְכֵן הַחוּלֵץ לְמִי שֶׁהִיא פְּטוּרָה מִן הַחֲלִיצָה וּמִן הַיָּבוּם אֵינָה חֲלִיצָה.

יד. יָבָם שֶׁרָגְלוּ הִימָנִית חֲתוּכָה, אֵינֶן חוּלֵץ בְּשִׁמְאָל; וְאִם חֲלֻצָה מֵעַל שְׁמָאֵל, חֲלִיצָתָה פְּסוּלָה. הִיתָה רִגְלוֹ עֲקוּמָה לְאַחֹר, אוֹ הַפּוּכָה עַל צִדָּהּ, אוֹ שֶׁהִיא מְהֻלָּךְ עַל רִאשֵׁי אֲצָבָעוֹת רִגְלָיו הָרִי זֶה אֵינֶן חוּלֵץ, שֶׁהַחוּלֵץ צָרִיךְ לִנְעוץ עֲקָבוֹ בָּאָרֶץ וְזֶה אֵינֶן יְכוּלִין; וְאִם חֲלֻצָה לְמִי שֶׁרָגְלוֹ כָּף, חֲלִיצָתָה פְּסוּלָה. וַיִּבְמָה שְׂדֵיהָ חֲתוּכוֹת חוּלְצֵת לְכַתְּחָלָה וְאֶפְלוּ בְּשִׁנֶּיהָ, שֶׁלֹּא נֶאֱמַר וְחֲלֻצָה בִּידָהּ.

טו. חֲלֻצָה בְּמִנְעֵל שֶׁלְּכָגֵד, אֵינָה חֲלִיצָה; אָבֵל אִם חֲלֻצָה בְּמִנְעֵל שְׂאִין לוֹ עָקֵב, אוֹ שֶׁהִיא תָּפוּר בְּפִשְׁתָּן, אוֹ שֶׁהִיא מִנְעֵל שֶׁלְּשַׁעֲרָה אוֹ שֶׁלְּסִיב אוֹ שֶׁלְּשַׁעֲם אוֹ שֶׁלְּעֵץ, אוֹ שֶׁהִיא מִנְעֵל גָּדוֹל שְׂאִינֶן יְכוּלִין לְהִלָּךְ בּוֹ, אוֹ קָטָן שְׂאִינֶן חוֹפֶה רַב רִגְלוֹ, אוֹ מִנְעֵל פָּרוּם שְׂאִינֶן חוֹפֶה רַב הָרִגְלִי, אוֹ נִפְתָּח שְׂאִין מִקְבֵּל רַב הָרִגְלִי חֲלִיצָתָה פְּסוּלָה.

טז. חֲלֻצָה בְּסִנְדֵּל שֶׁלְּעֵץ וּמִחֻפָּה עוֹר, אוֹ שֶׁהִיתָה קִרְקָעִיתוֹ עוֹר וּלְחִייוֹ שֶׁלְּשַׁעֲרָה, אוֹ שֶׁחֲלֻצָה סִנְדֵּל שֶׁלְּשִׁמְאָל מֵעַל רִגְלוֹ הִימָנִית, אוֹ שֶׁלֹּא הָיָה הַמִּנְעֵל שְׁלוֹ, אוֹ שֶׁהִיא הַמִּנְעֵל גָּדוֹל שֶׁיְכוּלִין לְהִלָּךְ בּוֹ, אוֹ קָטָן שֶׁחוֹפֶה רַב רִגְלוֹ, אוֹ נִפְתָּח שֶׁחוֹפֶה רַב הָרִגְלִי, אוֹ נִפְתָּח שֶׁמִּקְבֵּל רַב הָרִגְלִי חֲלִיצָתָה כְּשֶׁרָהּ.

יז. סִנְדֵּל הַמִּסְגֵּר וְהַמְחֻלָּט, וְשֶׁלְּעֻבּוּדָה זָרָה שֶׁמִּנִּיחִין אוֹתוֹ בְּרִגְלֵי הַצּוֹרֶה לֹא תַחֲלִץ בּוֹ; וְאִם חֲלֻצָה חֲלִיצָתָה כְּשֶׁרָהּ, וְאִף

על פי שהוא אסור בהנחה. אבל סנדל שלתקרבת עבודה זרה, ושלעיר הנדחת, או שנעשה למת שיקבר בו אם חלצה בו, חליצתה פסולה: שהרי אינו עומד להלך בו.

יח. קרעה המנעל מעל רגלו, או ששרפתהו, או שהיה לבוש שני מנעלין וחלצה העליון אף על פי שקרעה התחתון עד שנתגלתה רגלו, הרי זו חליצה פסולה.

יט. יבמה שאכלה שום וגרגיר וכיוצא בהן מדברים שמזיבין את הרק, והיה הרק זב מפיה אינו כלום, עד שיהיה הרק מעצמו. רקקה דם, או שהיה שותת מפיה אינו כלום; אבל אם מצצה ורקקה כשר, שאי אפשר לדם שנמצץ בלא צחצוחי רק. רקקה וקלטתו הרוח קדם שיגיע לכנגד פניו, כגון שהיתה ארוכה והוא קצר אינו כלום; ואם אחר שהגיע לנגד פניו אף על פי שלא הגיע לארץ, כשר. וכן אם לא ראו הדינן הרק כשיצא מפיה, כשר.

כ. חליצה מטעית, פסולה. כיצד כגון שאמרו לו, חלץ לה ובכך אתה כונסה, או שאמרו לו, חלץ לה שזו מצוה היא ואינה מפסדת עליך כלום, ואם רצית אחר כך ליבם תיבם, וכיוצא בדברים אלו. אבל אם הטעוהו ואמרו לו, חלץ לה על מנת שתתן לך מאתים זוז, או על תנאי כך וכך אף על פי שלא נתנה ולא נתקיים התנאי, חליצתה כשרה: שהרי נתפון לחלץ לה.

כא. המוסר מודעה על החליצה, חליצתו פסולה; לפיכך ראוי לדינן לומר לו לבטל המודעה, בדרך שעושין בגט. לחצוהו ישראל, והפוהו עד שחלץ אם כדין עשו, חליצתו כשרה; ואם שלא כדין, כגון שטעו או שהיו הדיוטות חליצתו פסולה. ואם הגויים אנסוהו מעצמן אם היה הדין נותן שיחלץ, חליצתו פסולה; ואם שלא כדין, אינה חליצה.

כב. כל מקום שאמרנו אינה חליצה, או לא עשה כלום, או אינה כלום הרי היא כאלו לא נחלצה לו, ולא נאסרו עליו קרובותיה, ולא נפסלה מן הפהנה, ומתרת להתיבם. וכל מקום שאמרנו חליצתה פסולה נאסרו עליו קרובותיה, ונפסלה מן הפהנה, ונאסרה על האחין, ואינה מתיבמת; ואינה מתרת להנשא לזר, עד שתחלץ חליצה כשרה. עברה ונשאת הרי זה חולץ לה חליצה כשרה, והיא תחת בעלה; ואין מוציאין אותה מידו.

כג. יבמה שגדלה בין האחין, הרי זו מתרת להתיבם; ואין חוששין לה שמא חלצה לאחד מהן בינו לבינה, ונפסלה עליהן. אבל אם ראינוה שחלצה נעלו שלאחד מהן נפסלה, שמא נתפונה לחליצה; וצריכה חליצה כשרה, להתירה לזר.

כד. גט חליצה שאנו כותבין אינו אלא מעשה בית דין, כדי שיהיה בידה ראיה שנחלצה. ואין הדינן חולצין, אלא אם כן מפירין. לפיכך מי שראו זאת שנחלצה כותבין לה גט חליצה, אף על פי שאינן מפירין שזו היא אשת פלוני ושזה שחלץ לה אחיו: שהרי הדינן שחלצה בפניהם הפירו זה, ואחר כך חלצה.

כה. וזה הוא נסח גט חליצה שנהגו בו העם: ביום פלוני כך וכך לירח פלוני שנת כך וכך למנין פלוני למנינא די רגילנא

לממני ביה במקום פלוני, אנחנו דיני דמקצתנא חתימין לתתא, במותב תלתא כחדא הוינא יתבין בבי דינא, וסליקת לקדמנא פלונית בת פלוני ארמלת פלוני, ואקריבת לקדמנא גברא חד די שמה פלוני בן פלוני, וכן אמרת לנא פלונית דא. פלוני בר פלוני דנא אחוה דפלוני מאבובא הוא דהוינא נסיבנא ליה, ושכיב וחי לרבנן ולכל ישראל שבק, ובר וברת ירית ומחסין ומוקים שמה בישראל לא שבק. והדין פלוני אחוהי חזי ליבומי יתי. כען רבנן אימרו ליה אי צבי ליבומי יתי ייבם, ואי לא יטלע לי קדמיכון רגליה דימינא ואשרי סיניה מעל רגליה וארוק באנפיה. ואשתמודענוהי לפלוני דנא דאחוהי דפלוני מיתנא מאבובא הוא, ואמרנא ליה אי צבית ליבומי יתה יבים, ואי לא אטלע לה קדמנא רגלך דימינא ותשרי סינך מעל רגלך ותרוק באנפך. ועני ואמר לית אנא צבי ליבומי יתה. מיד אקרינוהא לפלונית דא מאן יבמי להקים לאחיו שם בישראל לא אבה יבמי. ואף להאיי פלוני אקרינא ליה לא חפצתי לקחתה, ואטלע לה רגליה דימינא ושרת סיניה מעל רגליה ורקת באנפיה ורקא דאתחזי לנא מפמה על ארעא. ותוב אקרינוהא ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אחיו ונקרא שמו בישראל בית חלוץ הנעל. ואנחנו דיני וכל דהו יתבין קדמנא ענינא בתרה חלוץ הנעל חלוץ הנעל חלוץ הנעל תלתא זמני. ומדאיתעביד עובדא דא קדמנא שרינוהא לפלונית דא למחך להתנסבא לכל מאן דתצבי, ואנש לא ימחא בידה מן יומא דנן ולעלם. ובעת מננא פלונית דא גטא דחליצותא דא, וכתבנא וחתמנא ויהבנא לה לזכו כדת משה וישראל.

בו. ומעידין עליו שלושה, או שנים מן השלושה, או שנים שראו החליצה אף על פי שאינן הדינן שחליצה בפניהן, כמו שבארנו. ואפלו אשה, או עבד, או קטן שהוא מכיר ונבון נאמנין לומר, זה הוא פלוני וזו היא יבמתו, וחולצין על פיהן: וכן בשאר עדיות שלתורה, בין לעדות ממון בין לעדות אסור שזה דבר העשוי להגלות הוא; ואפשר לידע אמתת הדבר שלא מפיהן, כענין שבארנו בסוף הלכות גרושין.

כו. ואם רצה היבם ליבם, מקדש ומיבם; וכותב לה כתבה, כמו שהודענו.

כח. וזה הוא נסח כתבת יבמין שנהגו בו העם: ביום פלוני . . . איך פלוני בן פלוני אתא לקדמנא וכן אמר לנא. אחי דמן אבא שכיב, וחי לרבנן ולכל ישראל שבק, ובר וברת ומורית ומחסין ומוקים שמה בישראל לא שבק, ושבק ההיא אתתא די שמה פלונית בת פלוני, וחאזי לי מן אורייתא ליבומי יתה כדפתיב בספר אורייתא דמשה יבמה יבא עליה. וצביאת פלונית דא ואתיבמת לפלוני בר פלוני יבמה לאוקומי שמה בישראל כדפתיב והיה הבכור אשר תלד יקום על שם אחיו המת ולא ימחה שמו מישראל. וכתב לה פלוני יבמה לפלונית יבמתיה כסף זוזי מאתן דחאזו לה דהו פתיבין בכתבתה דכתב לה בעלה קדמאה, ואוסיף לה מדיליה כף וכף. ודא נדוניא דהנעילת ליה . . . כשאר טפסי כתבות.

כט. טפס הכתבה: ביום פלוני . . . איך פלוני בן פלוני אמר לה לפלונית בתולתא כלתא הוי לי לאנתו כדת משה וישראל, ואנא במימרא דשמיא אפלח ואיקר ואסוכר ואזון

וּאֶפְרַיִם וְאֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִתְּכֶם כְּהֹלֶכֶת גְּבֻרִין יְהוּדָאִין דְּפִלְחִין וּמִיָּקְרִין
וּמִסּוּבְרִין וְזִנִּין וּמִפְּרִיָּסִין וּמִכֹּסִּין ית נְשִׂיהוֹן בְּקִשׁוּט, וַיַּהֲבֵנָא
לִיכִי מְהֵרִי בְּתוּלִיכִי כֶסֶף זַוְזִי מֵאֵתָן דְּאַנוּן מְזוּזִי כֶסֶף טָבָא
עֲשִׂרִין וְחֲמִשָּׁה זַוְזִי דְּחֵאזֹז לִיכִי וּמְזוּנִיכִי וּכְסוּתִיכִי וְסְפוּקִיכִי
וּמִיַּעַל עַלִּיכִי כְּאוֹרַח כָּל אֶרֶעָא. וְצָבִיאַת כְּלָתָא פְּלוֹנִית דָּא
וְהָתָּה לִיהָ לְאַנְתּוּ. וְרָצָה וְהוֹסִיף לָהּ תּוֹסֶפֶת עַל עֵיקָר כְּתָבָהּ
עַד מִשְׁלָם כֶּךָ וְכָךְ, וְדָא נְדוּנָא דְּהִנְעִילָת לִיהָ כֶּךָ וְכָךְ, הַכֹּל
נִתְקַבַּל חֲתָן זֶה וּבָא לִידּוֹ וְנַעֲשֶׂה בְּרִשׁוּתוֹ וְזִקָּה הַכֹּל עַל עֲצָמוֹ
בְּמִלּוֹה וּרְשׁוֹ. וְכָךְ אָמַר לְנָא חֲתָנָא דִּנֵּן אַחֲרִיּוֹת כְּתָבָהּ דָּא כְּלָהּ
עֵיקָר וְנְדוּנָא וְתּוֹסֶפֶת עִם שְׂאָר תְּנָאִי כְּתָבָהּ קְבִלִית עֲלָאִי וְעַל
יִרְתָּאִי בְּתָרָאִי וְעַל כָּל שְׂפָר אָרְג נְכֹסִין וְקִנְיָנִין דָּאִית לִי תַּחֲוֹת
כָּל שְׂמִיא, דְּקִנְיָתִי וְדַעֲתִיד אָנָּא לְמִקְנִי, מִקְרָקְעִי וּמִטְלָטְלִי,
וּמִטְלָטְלִי אֲגַב מִקְרָקְעִי, כְּלָהוֹן יְהוֹן אַחֲרָאִין וְעֶרְבָאִין לְכְתָבָהּ
דָּא כְּלָהּ עֵיקָר וְנְדוּנָא וְתּוֹסֶפֶת לְאַתְפָּרְעָא מִנְהוֹן בְּחִי וּבְתָר
מוֹתִי וְאַפְלוֹ מְגָלִימָא דְּאַכְתָּפָאִי, וְקִנְיָנוֹ מִפְּלוּנִי דִּנֵּן עַל כָּל מְאִי
דְּכְתִיב וּמִפְּרִישׁ לְעִיל קִנְיָן שְׁלָם דְּלֹא כְּאַסְמַכְתָּא וְדְלֹא כְּטַפְסִי
דְּשִׁטְרִי, אֵלּא כְּחֻמְרַ חֲזָק כָּל שְׁטִרֵי כְּתָבוֹת הַנּוֹהֲגוֹת בְּיִשְׂרָאֵל
וּכְהֻנָּה וּכְתֻקוֹן רְבוּתִינוּ ז"ל. וְחֲתָמְנוּ עַל שְׁטָר כְּתָבָהּ זֶה בְּזִמְן
הַנִּזְכָּר לְמַעַלָּה וְהַכֹּל בְּרִיר וּשְׂרִיר וְקִיָּם.

ל. וְאִם הָיְתָה כְּתָבַת אֶלְמָנָה, כּוֹתֵב פְּלוֹנִית אֶרְמִלָּתָא; וְאִם
הָיְתָה כְּתָבַת גְּרוּשָׁה, כּוֹתֵב פְּלוֹנִית הַגְּרוּשָׁה כְּדִי שְׁלֹא יִכְשַׁל בָּהּ
כּוֹהֵן. וְכוֹתֵב וַיַּהֲבֵנָא לִיכִי מְהֵרִיכִי כֶסֶף זַוְזִי מֵאָה דְּאַנוּן מְזוּזִי
כֶסֶף טָבָא תְּרִיסָר זַוְזִי וּפְלָג זַוְזָא דְּחֵאזֹז לִיכִי . . .

לא. כְּשִׁכּוֹתְבִין גִּט יְבָמִין, אוֹ כְּתָבַת יְבָמִין מִשְׁרִטְט מְקוֹם
הַפְּסוּקִים, שְׂאָסוּר לְכָתֵב שְׁלוֹשׁ תְּבוֹת בְּלֹא שְׂרִטוּט. וַיְבָמָה
שְׁחֻלְצָה, מִתְּרַת לְהַנְשֵׂא בְּיוֹם חֲלִיצָתָהּ, שְׁהֵרִי אֵינָה חוֹלְצָת, עַד
שֶׁתְּשַׁלֵּם תְּשַׁעִים יוֹם.